

Kvalitetsrapport 2024/2025 Verksamhet förskola Ludvika kommun

Innehållsförteckning

1. Inledning och mål.....	4
1.1 Nationella styrdokument.....	4
1.2 Kommunövergripande mål	4
1.3 Vision.....	4
2. Strukturkvalitet	5
2.1 Huvudmannanivå	5
2.2 Enhetsnivå	9
2.3 Övrig verksamhet.....	10
2.3.1 Öppna förskolan på familjecentralen Villgott	10
2.3.2 OB-omsorg	10
2.3.3 Finskt Förvaltningsområde	10
3. Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.....	11
4. Kvalitet genom kollektivt lärande.....	12
5. Resultatkvalitet- förutsättningar	12
6. Nationella målsättningar.....	15
6.1 Faktorer för framgångsrik skolutveckling	17
6.2 Delmål och indikatorer.....	17
7. Resultatkvalitet delmål och indikatorer	17
7.1 Delmål 1 Varje barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning.....	17
7.2 Delmål 2: Varje barn får en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande	18
7.2.1 Personal.....	18
7.2.2 Vårdnadshavare	19
7.3 Delmål 3: Varje barn får en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse samt ger den ledning och stimulans det behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och i sin utveckling.....	20
7.3.1 Personal.....	20
7.3.2 Vårdnadshavare	21
7.4 Delmål 4: Varje barn som är i behov av stöd får det stöd den behöver.....	23
7.4.1 Personal.....	23
7.5 Delmål 5: Varje barn stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.	24

7.5.1 Personal	24
7.5.2 Vårdnadshavare	25
7.5.3 Sammanfattande möjligheter till utveckling av verksamheterna	26
8.Kompetensutveckling övrigt	27
9.Utvärdering av prioriterade förbättringsåtgärder för läsåret 2024/2025	28
10.Verksamhetsplan - Förbättringsåtgärder för läsåret 2025/2026	29

1. Inledning och mål

Texten beskriver nationella styrdokument, kommunövergripande mål/vision samt förskolans vision. Vidare tar rapporten upp text kring "Förskolans kunskapsresa" och hur förskolan är organiserad.

1.1 Nationella styrdokument

Utbildningen i förskolan styrs av både kommunala och statliga mål. De statliga styrdokumenten är skollag och läroplan. Av skollagen (2010:800) framgår det att utbildningen i förskolan syftar till att inhämta och utveckla kunskaper och värden. 1 juli 2019 fick förskolan en ny läroplan, Lpfö 18. Lpfö 18 består av; förskolans värdegrund, uppdrag samt mål och riktlinjer. Lpfö 18 anger också en förväntad ansvarsfördelning för rektor, förskollärare och arbetslag.

De kommunala målen beslutas av kommunstyrelsen och social- och utbildningsnämnden.

1.2 Kommunövergripande mål

Ludvikas kommunövergripande mål för 2021-2025 består av en vision, 3 strategiska målområden, 5 verksamhetsmål samt 17 resultatmått. Målen handlar om vad kommunen ska åstadkomma för invånarna (resultat).

Kommunens vision är "Ludvika är framtidens, tillväxtens och möjligheternas kommun". De strategiska målområdena är barn och unga, arbete och näringsliv samt invånarnas livsmiljö. De kommunövergripande verksamhetsmålen är att Ludvika ska vara: En av landets bästa skolkommuner, en bra kommun att växa upp i, en tillväxtkommun, en bra kommun att leva i och en hållbar kommun

Totalt 17 resultatmått används för att indikera om de fem målen nås.

Utfall och målvärden för resultatmåttarna som ingår det kommunövergripande verksamhetsmålet "En av landets bästa skolkommuner" visas i följande tabell.

Vision och verksamhetsmål 2021 – 2025.

Barn och unga	Utfall								Målvärden				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
En av landets bästa skolkommuner													
Genomsnittligt meritvärde för avgångselever i årskurs 9 (max=340)	211	213	212	213	204	213	216	212 ¹	214	215	216	218	220
Genomsnittlig betygspoäng för gymnasiets avgångselever åk 3 (max=20)	14,2	13,1	13,8	14,3	14,0	13,6	14,3		13,5	13,7	13,9	14,1	14,2
Andel elever som är trygga i skolan	90%	90%	89%	87%	89%	89%	83%		91%	91%	91%	91%	93%
Andel personal inom förskolan med förskollärarlegitimation	35%	34%	37%	37%	35%	38%	38%		40%	40%	42%	42%	50%

¹) Preliminärt

1.3 Vision

"Varje förskola ska vara den bästa förskolan för varje barn som går där".

Förskolans vision är att vara den bästa möjliga platsen för varje barn att växa och utvecklas. Genom att fokusera på följande tre nyckelområden strävar förskolan efter att ge barnen en optimal start i livet:

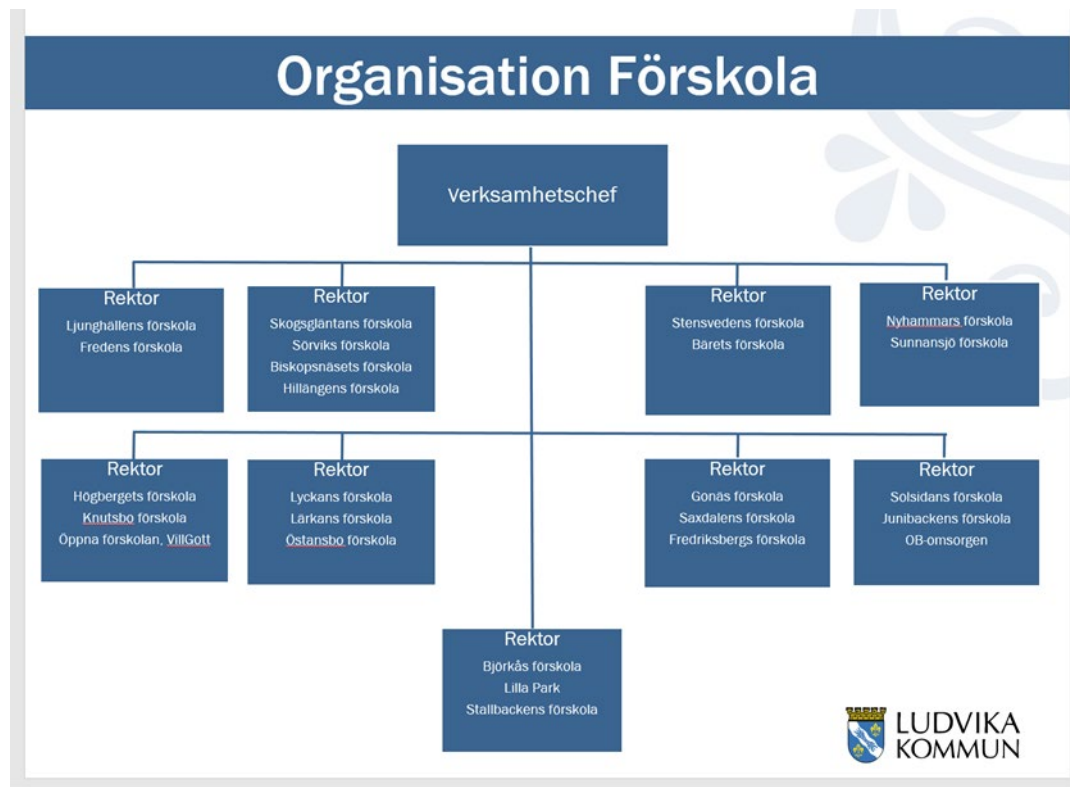
- **Lekfullt lärande:** Förskolan erbjuder en trygg och stimulerande miljö där barnen får utforska och lära genom lek. Detta främjar nyfikenhet och lust att lära sig nya saker.
- **Kreativitet och ansvar:** Förskolan uppmuntrar barnen att vara kreativa och ta ansvar för sina handlingar. Genom att vara delaktiga i beslutsprocesser utvecklar barnen sin självständighet och förmåga att samarbeta.
- **Förberedelse för framtiden:** Förskolan lägger grunden för barnen att bli goda medborgare. Genom att lära sig om värderingar som respekt och tolerans förbereds barnen för att leva i ett demokratiskt samhälle.

2. Strukturkvalitet

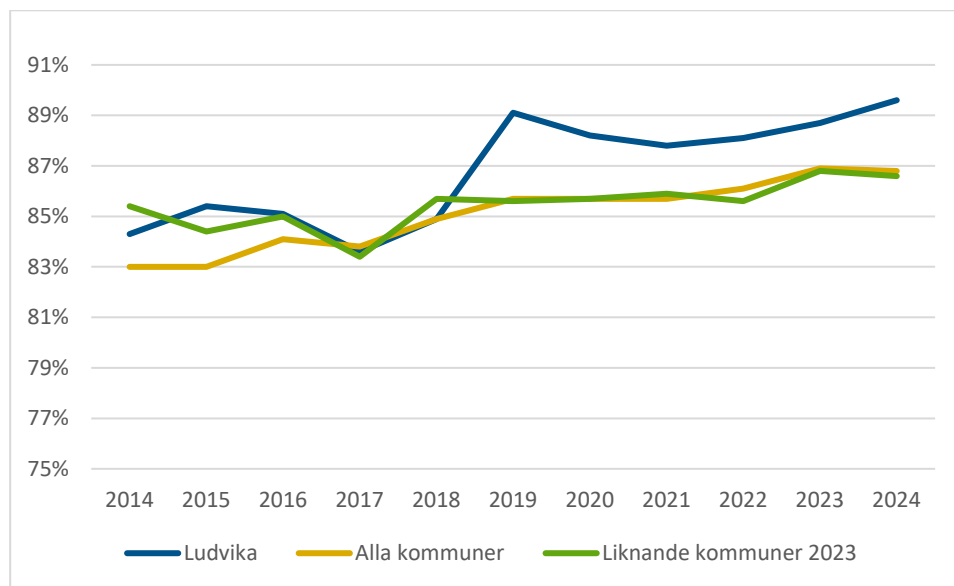
Verksamhetens förutsättningar 2024/2025 huvudmannanivå och enhetsnivå.

Strukturkvalitet handlar om de förutsättningar som finns för att bedriva en verksamhet. Det är de ramar och resurser som möjliggör att verksamheten kan fungera effektivt och uppnå sina mål, t.ex. hur verksamheten är organiserad, personalens kompetens, lokaler, styrsystem och ekonomiska resurser.

2.1 Huvudmannanivå

Rektorsområden i kommunen. Varje rektor har ansvar för två eller tre förskolor.

Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%) (N11800)

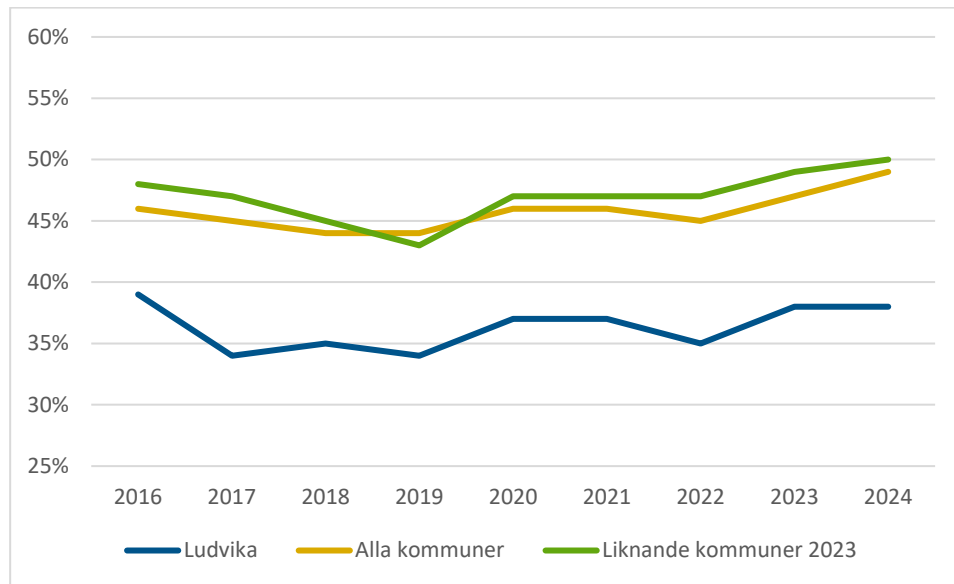
Kommunen har en förhållandevis hög andel barn inskrivna i förskolan och ligger på 89,6%. Har ökat från föregående år då det låg på 88,7% (Källa: Kolada).

Nyckeltal

Nyckeltal	Område	2021	2022	2023	2024
▼ Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	Ludvika	87.8	88.1	88.7	89.6
Barn per barngrupp i förskola, kommunal regi, antal	Ludvika	15.6	15.2	14.6	15.4
Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärarlegitimation, kommunal regi	Ludvika	12.9	13.2	12.7	13.5
Heltidstjänster i förskola med pedagogisk högscolexamen, kommunal regi, andel (%)	Ludvika	38	37	39	37
Heltidstjänster i förskola med övrig utbildning, kommunal regi, andel (%)	Ludvika	38	37	34	33
Heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation, kommunal regi, andel (%)	Ludvika	37	35	38	38
Heltidstjänster i förskolan med gymnasial utbildning för arbete med barn, kommunal regi, andel (%)	Ludvika	19	18	16	16
▼ Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	Ludvika	4.8	4.6	4.9	5.1

År 2024 låg antalet barn per barngrupp på 15,4. Andelen legitimerade förskollärare låg på 38% och antalet barn per vuxen är 5,1 (Källa: Kolada).

Heltidstjänster med förskollärlägitimation, kommunal regi, andel (%) (N11810)

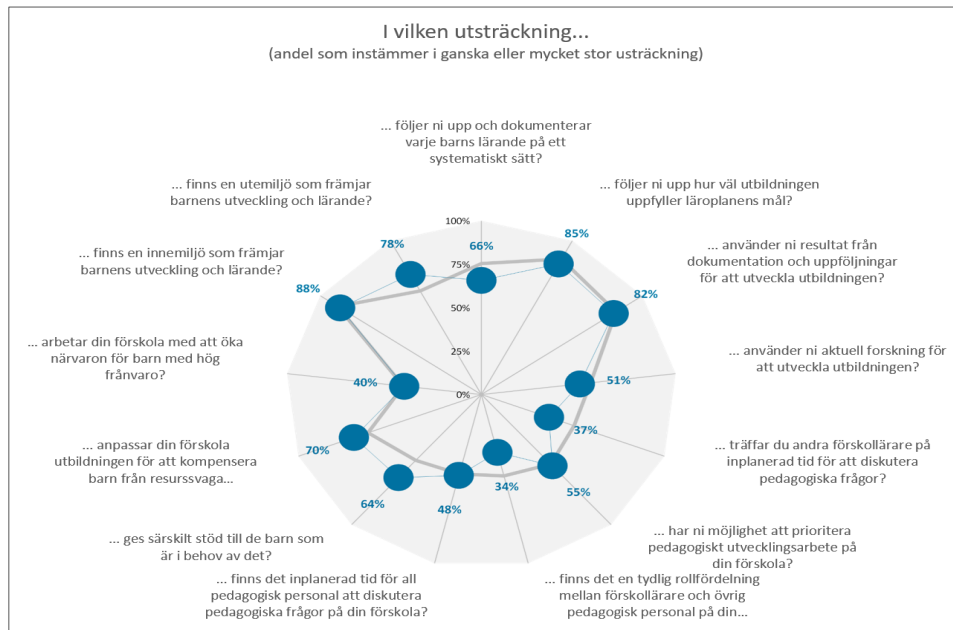
För år 2024 låg andelen legitimerade förskollärare förhållandevis lågt i jämförelse (Källa: Kolada)

Ekonominyckeltal (Källa: Kolada)

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
✓ Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn 	152 487	156 556	169 471	186 558	200 819
Bruttokostnad lokaler kommunal förskola, kr/inskrivet barn 	22 779	23 094	28 607	32 084	37 211
Bruttokostnad personal kommunal förskola, kr/inskrivet barn 	112 354	119 017	125 453	141 452	146 284
Bruttokostnad lokaler kommunal förskola, kr/inskrivet barn 	22 779	23 094	28 607	32 084	37 211

Tabellen visar vilken kostnad förskolan hade per inskrivet barn och vad lokaler och personal kostade 2024 (visar ej vilken budget som tilldelades).

Förskollärarenkät

Grå linje: Samtliga kommuner. Blå linje med brytpunkt: Ludvika kommun. Källa: Öppna jämförelser - Förskola 2024.

2.2 Enhetsnivå

Nedan följer de olika förskolornas förutsättningar med statistik tagna från barn/elevsystem under maj/juni -24. I tabellen finns även siffror som visar förutsättningar för att minska barngrupperna storlek. Den socioekonomiska variabeln är hämtad från SCB.

Marnäs	Avd	Antal platser Ht 25	15 barn per avd	Vistelsetid	Förskollärare	Anställda	Barn/anställd	Barn med annat modersmål	Socio- ekonomisk variabel	Sjukfrån- varo 2022 (12,48 %)	Sjukfrån- varo 2023 (10,99 %)	Sjukfrån- varo 2024 (11,06 %)
Hillängen		90	2	24,4	20%	15,9	5,03	22	32,6	11,1	8,1	9,4
Skogsgläntan	5	72	0	24,0	22%	14,9	4,8	50	23,7	9,0	14,6	6,8
Ljunghällen	6	85	0	25,3	54%	16,5	5,2	29	-	-	18,7	13,1
Biskopsnäset	3	44	0	31,3	58%	8,5	5,2	17	14,5	18,8	17,0	20,6
Vasa	Avd	Antal platser Ht 25	15 barn per avd	Vistelsetid	Förskollärare	Anställda	Barn/anställd	Barn med annat modersmål	Socio- ekonomisk variabel	Sjukfrån- varo 2022 (12,48 %)	Sjukfrån- varo 2023 (10,99 %)	Sjukfrån- varo 2024 (11,06 %)
Stensveden	3	52	-7	36,4	71%	9,8	5,3	7	12,2	25,1	12,0	7,4
Freden	6	96	-11	30,3	44%	18,5	5,2	79	30,26	6,4	10,3	11,2
Lorensberga	Avd	Antal platser Ht 25	15 barn per avd	Vistelsetid	Förskollärare	Anställda	Barn/anställd	Barn med annat modersmål	Socio- ekonomisk variabel	Sjukfrån- varo 2022 (12,48 %)	Sjukfrån- varo 2023 (10,99 %)	Sjukfrån- varo 2024 (11,06 %)
Ludvika Gärd	3	39	0	23,4	52%	9,1	4,3	36	32,8	11,0	14,4	7,6
Bäret	5	86	-15	31,3	34%	17,8	4,8	39	23,5	12,8	11,4	16,0
Lyckan	2	30	0	26,8	50%	6,0	5,0	12	19,5	24,8	10,9	16,0
Solsidan	6	93	-4	32,5	57%	22,3	4,2	24	13,8	10,8	10,6	8,8
Östansbo	3	48	-3	33,0	70%	10,1	4,8	11	14,2	13,4	10,6	11,2
Junibacken / Knutsbo	Avd	Antal platser Ht 25	15 barn per avd	Vistelsetid	Förskollärare	Anställda	Barn/anställd	Barn med annat modersmål	Socio- ekonomisk variabel	Sjukfrån- varo 2022 (12,48 %)	Sjukfrån- varo 2023 (10,99 %)	Sjukfrån- varo 2024 (11,06 %)
Junibacken	2	36	-6	38,3	40%	7,0	5,1	13	13,3	10,9	7,5	8,4
Knutsbo	3	47	-2	38,2	45%	9,0	5,2	14	9,7	14,7	5,5	13,3
Högberget	2	32	-4	26,5	33%	6,0	5,3	23	25,6	5,9	3,8	1,9
Förskolor	Avd	Antal platser Ht 25	15 barn per avd	Vistelsetid	Förskollärare	Anställda	Barn/anställd	Barn med annat modersmål	Socio- ekonomisk variabel	Sjukfrån- varo 2022 (12,48 %)	Sjukfrån- varo 2023 (10,99 %)	Sjukfrån- varo 2024 (11,06 %)
Sörvik	3	51	-6	36,7	45%	10,1	5,0	6	11,3	21,6	26,1	12,2
Saxdalen	2	29	0	28,0	40%	5,0	5,8	2	18,2	12,5	4,4	4,7
Gonäs	3	45	0	33,0	67%	9,0	5,0	2	15,5	15,1	14,6	9,7
Fredriksberg	2	29	0	26,0	60%	5,0	5,8	3	18,2	4,0	2,3	14,0
Grängesberg	Avd	Antal platser Ht 25	15 barn per avd	Vistelsetid	Förskollärare	Anställda	Barn/anställd	Barn med annat modersmål	Socio- ekonomisk variabel	Sjukfrån- varo 2022 (12,48 %)	Sjukfrån- varo 2023 (10,99 %)	Sjukfrån- varo 2024 (11,06 %)
Björkås	4	60	0	28,8	53%	11,7	5,1	4	19,6	8,3	11,8	5,4
Stallbacken	3	45	0	26,0	53%	10,1	4,5	6	23	24,5	18,0	19,3
Lilla Park	2	32	0	26,6	50%	8,0	4,0	2	15,8	5,4	13,2	22,9
Förskolor	Avd	Antal platser Ht 25	15 barn per avd	Vistelsetid	Förskollärare	Anställda	Barn/anställd	Barn med annat modersmål	Socio- ekonomisk variabel	Sjukfrån- varo 2022 (12,48 %)	Sjukfrån- varo 2023 (10,99 %)	Sjukfrån- varo 2024 (11,06 %)
Nyhammar	5	82	-7	26,2	40%	15,0	5,5	6	15,6	8,1	6,8	5,4
Sunnansjö	3	50	-5	28,8	33%	9,0	5,6	2	13,5	14,3	7,0	15,9

2.3 Övrig verksamhet

2.3.1 Öppna förskolan på familjecentralen Villgott

Familjecentralen är ett kontaktcentrum för barn och föräldrar. Här samarbetar kommun och Region Dalarna kring förebyggande och stödjande insatser för familjer med barn 0-6 år. En familjecentral är en mötesplats för barn och föräldrar. Hur verksamheten ser ut beror till stor del på barnfamiljernas behov och önskemål. Basen är den allmänna mödra- och barnhälsovården i samverkan med öppna förskolan samt en förebyggande individ- och familjeomsorg (socialtjänst). Öppna förskolan är ett komplement till förskola och pedagogisk omsorg.

Målet för verksamheten är att utifrån hela familjens livssituation främja en god hälsa hos barn och föräldrar genom att: finnas tillgänglig som nära mötesplats, stärka det sociala nätverket runt barn och föräldrar, skapa arbetsformer där föräldrar och barn är delaktiga, erbjuda lättillgängligt stöd, vara ett kunskaps- och informationscentrum och utveckla god service.

Öppna förskolans uppgift är att: erbjuda barn en god pedagogisk gruppverksamhet i nära samarbete med de vuxna besökarna där verksamheten utgår från varje barns behov

2.3.2 OB-omsorg

Det finns möjlighet att ansöka om plats på OB-omsorgen. Verksamheten finns på Solsidans förskola och erbjuder omsorg kvällar och nätter. Under året har behovet varierat och färre ansökningar har kommit in. Verksamheten är inte lagstadgad men som kommuner ska sträva efter att erbjuda omsorg på obekvämtid.

2.3.3 Finskt Förvaltningsområde

Lagen om de nationella minoriteterna och minoritetsspråken innebär att det finns ett grundskydd för fem nationella minoriteter: judar, samer, romer, tornedalingar och sverigefinnar. Kommunen har utifrån lagen ett ansvar att stärka och skydda de nationella minoriteterna. Ludvika kommun ingår sedan 2015 i ett finskt förvaltningsområde. Det innebär att kommunen åtagit sig ett utökat ansvar för förstärkt skydd för det finska språket. Kommunen ska erbjuda barn, vars vårdnadshavare begär det, plats i förskola där verksamheten helt eller delvis bedrivs på finska. Kommunen erbjuder detta på förskolan Freden. Alla barn med vårdnadshavare som anser sig tillhöra den sverigefinska minoriteten och andra intresserade är välkomna att söka till sverigefinsk förskola. Barnet behöver inte ha förkunskaper i finska eller ha finska som det språk som pratas i hemmet för att kunna ansöka om plats. Under året har det inte varit någon efterfrågan av platser och inga finskspråkiga barn har varit placerade på förskolan.

3. Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Enligt skollagen ska förskolan vara likvärdig utifrån tre grundläggande aspekter: Barn ska ha lika tillgång till förskolan, kvaliteten ska vara likvärdig och utbildningen ska verka kompenserande för att väga upp skillnader i barns olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Flera studier visar att deltagande i förskola generellt har en positiv effekt på individers fortsatta kunskapsresultat och livsvillkor. Heckmans kurva (James Heckman, nationalekonom och nobelpristagare) visar att investeringar i humankapital i form av utbildningsinsatser ger högre avkastning ju tidigare det sker, det vill säga att avkastningen är högst för investeringar som görs under förskoleåren. Mest effekt ges också om man riktar resurserna mot barn från sårbara grupper.

En aspekt som sällan förekommer i forskningen om villkor för en hög kvalitet, är förskolepersonalens möjligheter till planering, utvärdering och diskussioner om sitt arbete. När personal själva får värdera kvalitet i förskolan så har kvaliteten i deras arbete ett klart samband med planeringstid (Wertfein, Spies-Kofler & Becker-Stoll, 2009), eftersom den berör grunderna för att kunna utveckla, planera inför och utvärdera sin verksamhet. Planeringstid ses som en grundläggande förutsättning för att kunna utföra ett bra pedagogiskt arbete för lärare i grundskolan. I förskolan är emellertid förutsättningarna för att kunna planera sin verksamhet genom att ha planeringstid inte lika självklara. Skillnader i förskolepersonalens villkor för att planera, dokumentera, utvärdera och reflektera över sin verksamhet har därför formulerats som en indikator för likvärdighet.¹

Rektorerna och Kunskapsresans referensgrupp bestående av personal från verksamheterna har läst Skolverkets publikation ”Att ställa frågor och söka svar” som beskriver ett samarbete för vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet <https://www.skolverket.se/publikationsserier/forskning-for-skolan/2020/att-stalla-fragor-och-soka-svar>

Det är viktigt att vi under de kommande åren lyfter den generella kompetensnivån och likvärdigheten i verksamheten. Vi kommer att kring likvärdighet tänka: vad måste vara lika och vad kan/ska vara olika. Sammanfattningsvis påverkar den vetenskapliga grunden pedagogernas arbete genom att ge en gemensam kunskapsbas, stödja undervisningen, främja systematiskt kvalitetsarbete och bidra till utvecklingen av en likvärdig utbildning i förskolan.

I forskningsrapporter från 2010 och framåt belyses, att formell utbildning och kompetens ger förmåga att reflektera över uppdraget och att möta och utmana barn i deras lärande. Forskarna Sheridan, Williams och Sandberg lyfter fram att i arbetet med barnen på förskolan handlar det inte om att vara antingen ämnes- och lärandeinriktad, eller att fokusera på barns lek och sociala utveckling.

”De bärande kompetenserna i förskollärares profession manifesteras i kommunikationen och interaktionen med barn utifrån tre sammanflätande dimensioner Vad, Varför, Hur samt med en tredje dimension som innefattar interaktiv, transformativ och relationell kompetens. Den tredje dimensionen är unik inom forskning och bildar kittet mellan dimensionerna vad, varför och hur.”²

¹ En likvärdig förskola för alla barn, innebörder och indikationer, Vetenskapsrådet (2015)

² Sheridan, Williams och Sandberg, Preschoolteaching in Sweden (2011)

Tillsammans skriver forskarna att dessa dimensioner speglar förskollärarkompetensens egenart och visar tydligt att förskollärare i allra högsta grad är bidragande till förskolans lärandemiljö.

Effekten av den variation som finns gällande arbetslagens kompetens skapar på så sätt ojämlika och olikvärdiga villkor för barns omsorg, lärande och utveckling på förskolan.³ SKR genomförde en enkät för förskollärare i riket där man frågade kring fyra områden. Områdena var uppföljning av utbildningen, förutsättningar för utvecklingsarbete, vilket stöd som finns och inne- och utemiljöernas förutsättningar för lärande.

4. Kvalitet genom kollektivt lärande

Kollektivt lärande är ett samlingsbegrepp för olika former av strukturerat, gemensamt arbete, där kollegor tillsammans utvecklar kunskap. Utveckling sker genom både att lära av egna och varandras erfarenheter och genom att ta tillvara på befintlig kunskap, till exempel aktuell forskning, inom området. Kollektivt lärande innebär att lärare, rektorer och övriga professioner i förskola och skola själva formulerar frågeställningar, och kännetecknas av systematik, dokumentation, analys och kritisk granskning.

Vid arbete på egen hand finns det en risk att man missar viktiga aspekter av en fråga på grund av invanda och kanske omedvetna mönster. Kollegialt samarbete ger vidgade perspektiv och kan på så sätt bidra till professionellt lärande, vilket i sin tur bidrar till barns och elevers lärande och till skolutveckling.

Genom att systematiskt planera, observera, ifrågasätta och utveckla undervisning tillsammans, utvecklas en gemensam förståelse av hur det går för barnen eller eleverna, vad det beror på och vad som kan göras för att utveckla deras lärande. Dessa kollegiala processer är en förutsättning för att göra erfarenhet till beprövad erfarenhet.

För att ett kollegialt/kollektivt lärande ska ske, och bli någonting mer än samarbete, är flera faktorer viktiga. Det behövs strukturer i organisationen som gör arbetet möjligt. (skolverket)

5. Resultatkvalitet- förutsättningar

Verksamhetens förutsättningar 2024/2025 huvudmannanivå och enhetsnivå.

Andelen barn som har en placering inom förskolan i Ludvika kommun är hög i jämförelse med alla kommuner och liknande kommuner. Statistik från oktober 2024 visar att 89,6% är placerade. Har ökat i jämförelse med år 2023 då det låg på 88,7%. Antalet födda barn minskar i hela Sverige och därav har avdelningar och förskolor legat i vila under året. Hösten 2025 finns det 22 förskolor som geografiskt ligger spridda i kommunen. Det finns även en Öppen förskola och OB omsorg (omsorg på obekvämt arbetstid). OB omsorgen minskade 2024 sina öppettider till att endast hålla öppet på helger och röda dagar från att även ha haft öppet under vardagarna. Årets ekonomiska förutsättningar har skapat en otrygghet som framförallt beror på oklara barnvolymerna samt att verksamheterna har krävt extra resurser i form av utökning av personal. Från hösten 2025 lägger vi en förskola med 6 avdelningar i ”malpåse”. Prognosen över behov av förskoleplatser följs upp regelbundet och kan påverkas beroende på att antalet inflyttande med barn på grund av expanderingen av Ludvikas företag Hitachi. I närheten av Hitachi ligger Fredens förskola som har lång kö av barn

³ En likvärdig förskola för alla barn, innebörder och indikationer, Vetenskapsrådet (2015)

med annat modersmål där vårdnadshavarna arbetar på detta företag. I området Marnäs är flertalet barn med annat modersmål placerade och området har en hög socioekonomisk variabel. Andelen legitimerade förskollärare varierar i området. Inom kommunen pågår ett riktat arbete med att arbete förebyggande för att stävja utanförskap och segregation. Liknande situation råder i området Lorensberga där Ludvika Gårds förskola och Bårets förskola ligger. Ludvika Gård har 39 platser och 36 av dessa har barn med annat modersmål. På Båret är andelen barn med annat modersmål lägre. Inte så långt ifrån dessa förskolor ligger förskolorna Solsidan, Östansbo och Lyckan. Där ligger den socioekonomiska variabeln lägre. Barngrupperna som är placerade på förskolorna Knutsbo och Junibacken har den högsta vistelsetiden i kommunen medan Högbergets förskola som ligger i närheten av dessa två har bland den lägsta vistelsetiden. På Högbergets förskola är det nästan ingen sjukfrånvaro bland personalen. Högberget har många barn med annat modersmål och med lägre vistelsetid och kan vara en av förklaringarna till att sjukfrånvaron är låg. En bit ifrån centrala Ludvika ligger Sörviks förskola. Sörvik har hög vistelsetid i jämförelse och hade tidigare hög sjukfrånvaro men har detta år minskat. Saxdalen och Gonäs förskolor ligger även de en bit utanför centrala Ludvika och Fredriksberg ligger ca 5 mil därifrån varav rektors förutsättningar blir lite annorlunda än de övriga på grund av restid och möjligheten att besöka förskolan. För vårdnadshavare är det viktigt att det finns möjligheter att lämna sina barn på en förskola inom skäligt avstånd. I Grängesberg ligger förskolorna Björkås, Stallbacken och Lilla Park där andelen förskollärare har ökat inom området de senaste åren. Den socioekonomiska variabeln är förhållandevis hög. Antalet barn har även där minskat varav förvaltningen följer utvecklingen för att se om det framledes finns skäl att lokaloptimera. Nyhammar och Sunnansjö är två byar utanför stan som innehar varsin förskola. Det finns mycket få barn med annat modersmål på dessa enheter.

Sammantaget är det av vikt att även fortsättningsvis arbeta förebyggande med de segregerade områdena Marnäs och Ludvika Gård för att på sikt förbättra barngruppernas förutsättningar gällande den språkliga utvecklingen, och möjligheten att komma in i samhället och att klara av kommande grundskola. Kommunens gemensamma fokusområden övergripande är att arbeta språk- och kunskapsutvecklande. Samarbete med socialtjänsten i förebyggande syfte kan det leda till förändrade förutsättningar på sikt och en satsning görs för genom att Socialtjänsten anställt två föräldrarådgivare som ska arbeta förebyggande mot förskolan.

Sjukfrånvaron är förhållandevis hög på vissa enheter, varav arbeten pågår för att på sikt främja mer närvaro genom olika insatser, både på gruppnivå och individnivå. Det finns en politisk vilja att minska barngruppernas storlek i kommunen varav Social- och utbildningsnämnden har antagit riktlinjer för att minska antal barn i kommunens barngrupper till i snitt 15 barn/avdelning. Hittills har förskolorna Ludvika Gård, Lyckan och Björkås haft möjligheten att följa riktlinjen. Hösten 2025 har ytterligare förskolor att minska sina barngrupper. Extra ekonomiskt tillskott ges för ändamålet. Önskvärt scenario i framtiden är ett maxtak på barngruppernas storlek samt antal barn per personal. Öppna förskolan har en anställd förskollärare. Under året gick verksamheten ur lokaler centralt då grundskolan var i stort behov av ytterligare lokalyta. Familjecentralen befinner sig nu på Ludvika lasarett. Personalen har framfört önskan om att verksamheten bör ligga med centralt och att den lokalyta de har på lasarettet idag är för liten, särskilt de dagar då öppna förskolan har haft många besökare. Antalet besökare har minskat i och med flytten.

En av framgångsfaktorerna är att det finns förtroende för varandra genom hela verksamheterna från huvudmannanivå och till verksamheterna. Förskolan har en väl fungerande rektorsgrupp med mål och strukturer för arbetet. Samarbetet fungerar bra och gruppen är framåtsyftande och lösningsfokuserade. Ett större arbete har pågått under året med att strukturera upp det systematiska kvalitetsarbetet med delaktighet från personal och fackliga från verksamheterna. Under kommande läsår fortgår arbetet med att implementera vald vetenskaplig grund och förankra arbetssätt och framtagna strukturer och rutiner. Målet är att man inom Ludvika kommun ska uppleva likvärdighet och oavsett på vilken förskola du arbetar så ska du känna igen dig. Om de tydliga grunderna ligger fast kan mindre tid läggas på att läggas på detta och mer tid på barngruppernas utveckling och personalens undervisning för högre måluppfyllelse. Fortsatt arbete är nödvändigt för att se över möjligheten till att ersätta ett av medarbetarsamtalen med de kvalitetsdialoger som rektor i och med arbetet med att förbättra det systematiska kvalitetsarbete genom ”förskolans kunskapsresa”.

Förskolorna arbetar förebyggande för allas lika värde och följer enheternas planer mot kränkande behandling. En hälsofrämjande lärmiljö omfattar pedagogiska, fysiska, psykiska och sociala frågor som stärker välbefinnandet för alla i organisationen. På några enheter har extra tid lagts på att lösa konflikter i arbetslag. Rutiner och strukturer som alla följer kan motverka konflikter. Det är viktigt att framledes prata ännu mer om vilket uppdrag man har som anställd och de roller och ansvarstagande man har på sin arbetsplats. Konflikter på arbetsplatser kan leda till sjukskrivningar och målet är att alla ska må bra på sin arbetsplats. Förskolan har ett kompensatoriskt uppdrag och insatser har gjorts under året för att barngrupperna ska utvecklas så långt som möjligt. Samarbetet med socialtjänsten är viktigt då det i olika fall blir svårt för förskolan att kompensera då det handlar om barnens övriga tillvaro. Det är också viktigt att regelbundet kritiskt granska sitt eget sätt att undervisa på ute i verksamheterna, för att utveckla det kompetenta ledarskapet. I analysen av SKRs enkät synliggörs att förskollärarna i Ludvika kommun upplever sig ha för lite tid för kollegialt lärande. Att de använder aktuell forskning i lägre utsträckning än övriga kommuner, att de mer sällan träffar andra förskollärare för att diskutera pedagogiska frågor, att det inte finns en tydlig rollfördelning mellan förskollärare och annan pedagogisk personal samt att det finns mindre tid inplanerat för att diskutera pedagogiska frågor på förskolorna. Hur de olika förskolorna organiserar pedagogiska diskussioner och tid för reflektioner i arbetslagen varierar. Förutsättningarna från förskola till förskola kan variera men i vårt arbete med att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet kommer det finnas möjligheter att se över detta. Ludvika har en tydligt lägre andel av legitimerade förskollärare än såväl liknande kommuner som riket som helhet, vilket har en negativ påverkan på utbildningens kvalitet. För att ge våra barn en hög kvalitet på sitt lärande i förskolan och för att kunna genomföra uppdragen i Läroplan för förskolan, behöver förvaltningen höja andelen förskollärare. För att göra det måste förvaltningen erbjuda; uppdaterade och relevanta arbetsverktyg, jämförbar god lön, god arbetsmiljö, bra anställningsförmåner och bra möjligheter till egen utveckling i yrket. Förskolläraryrket påverkar kvaliteten. Organisationen innehåller sammanlagt nio rektorer uppdelade på rektorsområdena. Angående rektors arbetssituation så har en önskan funnits om att avlastas från objektssvaret. Detta utifrån att befogenheterna inte upplevs komma med ansvaret, något som tar mycket tid från huvuduppdraget. Att fullt ut hinna genomföra medarbetarsamtal två gånger/år, lönesamtal två gånger, hälsosamtal efter tre gångers frånvaro på tre månader, att fullt ut följa rehab processens alla steg, har visat sig vara svårt att hinna med för en rektor med så många anställda.

Tiden att vara pedagogisk ledare är liten i förhållande till andra uppgifter som också ingår i rektorsuppdraget. En extra satsning på en ökning av rektorers löner gjordes detta år vilket var ett led i att förbättra rektorers förutsättningar eftersom deras löner tidigare legat lägre än rektorer i andra kommuner. Vi har även arbetat med rektorernas arbetsmiljö exempelvis genom att prata om tillgänglighet, gemensamma dokument och tydligheter i strukturer och rutiner.

6. Nationella målsättningar

De nationella målsättningarna ramar in kvalitetssystemet och skapar fokus på kvalitet och likvärdighet. Framgångsfaktorerna ska tillsammans med delmål och indikatorer synliggöra områden som kan bidra till att utveckla verksamheten i riktning mot de nationella målsättningarna.

Nationell målsättning för förskolan: I förskolan får varje barn en utbildning av hög kvalitet som ger barnet goda möjligheter till lek, rörelse, utveckling och lärande samt förbereder för fortsatt utbildning.

Faktorer för framgångsrik skolutveckling

Delmål och indikatorer Verksamhetens förutsättningar

Underlag för analys

Information om förutsättningar i verksamheten

Resultat i förhållande till delmål och indikatorer

Resultat från självvärderingar i förhållande till framgångsfaktorer

HUR?

Arbetslagens pedagogiska kartläggningar med utvärdering 2 ggr/år.

Terminsutvärderingar/ enkät av arbetslag 1 ggr/år.

Arbetslagens pedagogiska utvecklingstid

Personalen genomför utvärderingar tillsammans med barnen regelbundet i verksamheterna.

Återkopplingar kartläggningar från Förskoleklass "hitta språket" "hitta matematiken"

Plan mot kränkande behandling med tydliga mål

Enkäter vårdnadshavare 1 ggr/år.

Utvecklingssamtal för vårdnadshavare gällande barnens utveckling genomförs av personal minst 1 ggr/år.

Undervisningsobservationer och kvalitetsdialoger av rektor, specialpedagog i arbetslagen terminsvis.

Kvalitetsdialoger rektor och arbetslag

Kvalitetsdialog verksamhetschef förskola och personal från verksamheterna 1 ggr/år.

Kvalitetsrapport av rektor för enheterna till verksamhetschef förskola

Kvalitetsrapport verksamhetschef till nämnd

6.1 Faktorer för framgångsrik skolutveckling

Förtroendefullt klimat (god samverkan, tillit, delaktighet och inflytande mellan personal och barn).

Hälsofrämjande lärmiljö (ett gemensamt ansvarstagande på alla nivåer för barnens utveckling, lärande och hälsa).

Kompensatoriska insatser (ett kontinuerligt och systematiskt arbete där hela styrkedjan samarbetar för att skapa möjligheter att kompensera för skillnader i barns olika förutsättningar och behov i undervisningen).

Kompetent ledarskap (det finns en tydlig vision och tydliga mål för vad arbetet ska leda till på alla nivåer. Ledarskapet präglas av långsiktighet, tillit och tydlighet och tar sin utgångspunkt i givna ramar och mandat).

Professionell utveckling (ett systematiskt och kontinuerligt arbete för att stärka organisationens kompetens. Bygger på vetenskap och erfarenhet samt gemensamt förhållningssätt och förståelse samt deltagande i kompetensutvecklingsinsatser).

Systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i fokus (samtliga nivåer och verksamheter planerar, genomför, följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten med det huvudsakliga syftet att skapa goda förutsättningar för undervisningen).

Tydlig roll-och ansvarsfördelning (kontinuerlig dialog inom och mellan organisationens olika nivåer om hur roller, mandat och ansvar bäst kan fördelas utifrån befintliga krav och förväntningar).

6.2 Delmål och indikatorer

Delmål 1: Varje barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning.

Delmål 2: Varje barn får en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.

Delmål 3: Varje barn får en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse samt ger den ledning och stimulans det behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och i sin utveckling.

Delmål 4: Varje barn som är i behov av stöd får det stöd den behöver.

Delmål 5: Varje barn stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.

7. Resultatkvalitet delmål och indikatorer

Personalen har utvärderat sitt arbete i arbetslagen genom en digital enkät. Huvudmannen har sammanställt effekter av arbetet och möjliga förbättringsåtgärder.

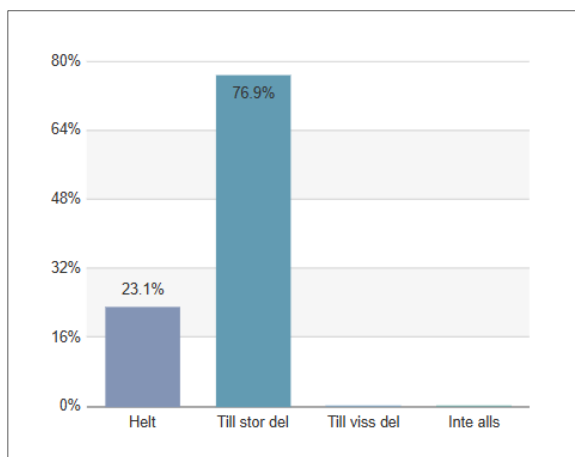
7.1 Delmål 1 Varje barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning.

Se tabell gällande barn under rubriken verksamhetens förutsättningar.

Enligt statistik från Kolada för år 2024, är 89,6% av Ludvika kommuns barn i åldern 1-5 år placerade i förskola. Andelen har ökat då det år 2023 låg på 88,7%.

7.2 Delmål 2: Varje barn får en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande

7.2.1 Personal

7.2.1.1 Sammanfattande synliga effekter av det systematiska kvalitetsarbetet och förbättringsförslag

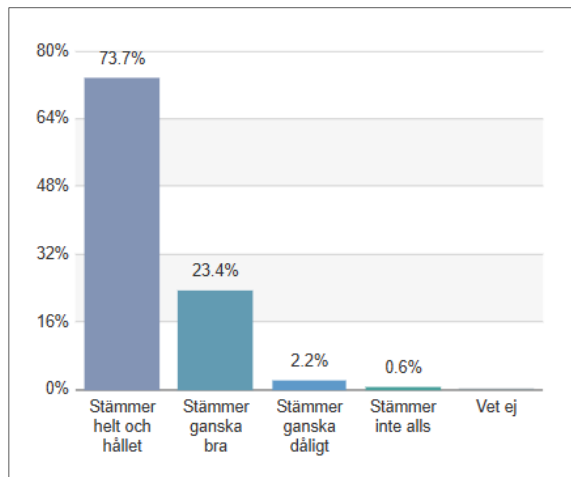
Sammanfattningsvis visar enkätsvaren att barngrupperna generellt präglas av ökad trygghet, lugn och positivt socialt klimat, där barnen leker bättre tillsammans, visar empati, hjälper och stöttar varandra samt utvecklar sin förmåga att uttrycka känslor och lösa konflikter. Tydliga rutiner, bildstöd och smågruppsindelningar lyfts fram som framgångsfaktorer för att skapa struktur och förutsägbarhet, vilket minskar stress och stärker självständighet. Arbetet med värdegrund, känslor och sociala strategier har gett märkbara resultat i form av ökad gemenskap, nya vänskapsrelationer och att barnen vågar ta mer plats och visa sina känslor. Pedagogernas närvaro och samsyn, samt god kommunikation med vårdnadshavare, bidrar till att både barn och föräldrar känner sig trygga och delaktiga. Det finns utmaningar i att möta barns olika behov och hålla fast vid gemensamma strategier vid personalförändringar, men sammantaget är bilden positiv och barngruppernas utveckling beskrivs som gynnsam.

1. Dela barngruppen i mindre grupper oftare och anpassa gruppindelningarna utifrån barnens ålder, mognad och behov för att skapa lugnare miljöer, öka talutrymmet och möjliggöra individanpassad stöttning.
2. Utveckla och säkerställ tydliga, gemensamma rutiner och struktur i både barn- och personalgrupp, inklusive användning av bildstöd och dagsscheman i fler situationer och miljöer.
3. Prioritera närvarande pedagoger i barnens lek och aktiviteter för att stötta socialt samspel, språkutveckling och konflikthantering samt stärka relationerna i gruppen.
4. Fortsätt och fördjupa arbetet med värdegrund, känslor och sociala förmågor genom återkommande samtal, material och gemensamma reflektioner i arbetslaget.

5. Skapa bättre förutsättningar för planering, reflektion och dokumentation i arbetslaget för att kunna utvärdera och utveckla verksamheten kontinuerligt.

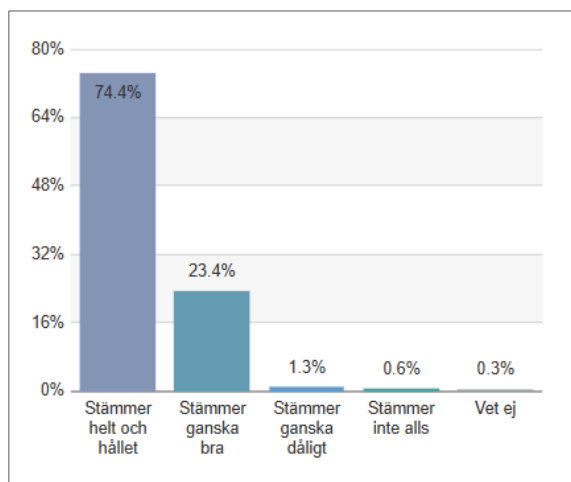
7.2.2 Vårdnadshavare

Frågeställning: Som vårdnadshavare är jag nöjd med samarbetet och bemötandet av förskolans personal. (Antal svar 312)

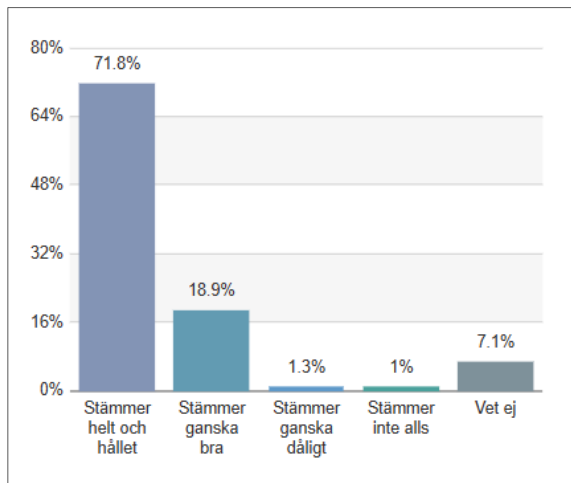
Resultatet visar att 97,1 % är nöjda med samarbetet och bemötandet av förskolans personal.

Frågeställning: Jag upplever att mitt barn är tryggt och trivs på förskolan.

Resultatet visar att 97,8 % upplever att barnet är tryggt och trivs på förskolan.

Frågeställning: Jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan.

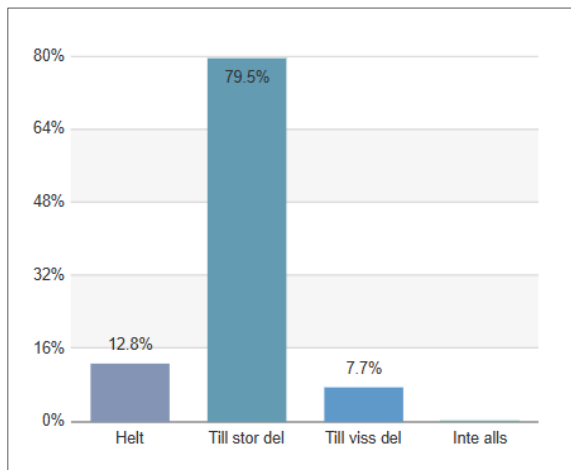
Resultatet visar att 90,7 % av vårdnadshavare har en uppfattning om att det är tydligt att inte kränkande behandling accepteras

Till stora delar är vårdnadshavare nöjda med samarbetet och bemötandet och de lyfter att barnen trivs och känner sig trygga. De anser att det är viktigt med informationsutbyte vid hämtning och lämning och via Unikum. Vårdnadshavare lyfter att det är viktigt att personalen är närvarande vid lämning och hämtning och att personalen kommer fram, hälsar och visar att barnen är välkomna.

De lyfter vikten av att arbeta med värdegrundsfrågor tidigt i förskolan och att det är viktigt med gränssättning, integritet och respektfullt bemötande. Förskolan kan tydliggöra målen i ”plan mot kränkande behandling” så att den är känd för alla. De uppskattar förskolan och dess utbildning och önskar att alla vistas utomhus varje dag. Utmaningar som lyfts är bland annat vikariesituationen.

7.3 Delmål 3: Varje barn får en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse samt ger den ledning och stimulans det behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och i sin utveckling.

7.3.1 Personal

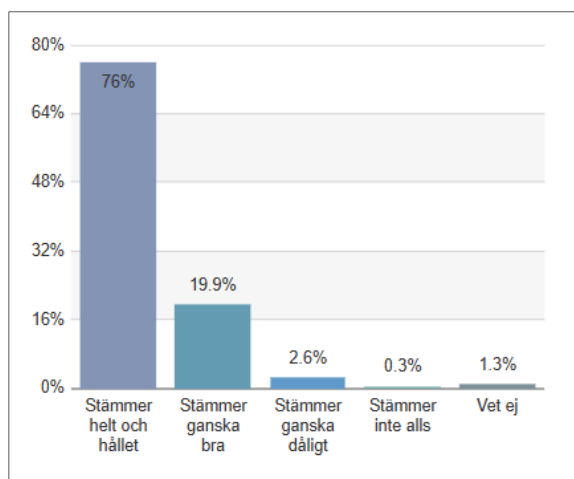
7.3.1.1 Sammanfattande synliga effekter av det systematiska kvalitetsarbetet och förbättringsförslag

Sammanfattningsvis visar enkätsvaren att barnen har blivit tryggare, mer självständiga och engagerade i både lek och lärande, med ökad förmåga att samarbeta, kommunicera och ta egna initiativ. Tydliga rutiner, strukturerade miljöer och uppdelning i mindre grupper har lett till lugnare barngrupper, färre konflikter och bättre fokus, samtidigt som tillgängligt material och pedagogernas närvaro har stimulerat fantasi, kreativitet och socialt samspel. Barnen visar större intresse för böcker, lekekar och olika aktiviteter, och det finns en generell upplevelse av att barnen utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Utmaningar kvarstår kring dokumentation, ljudnivå och att skapa samsyn i arbetslagen, men den övergripande bilden är positiv med tydliga effekter av ökad delaktighet, trygghet och lärande i verksamheten.

1. Fortsätt och utveckla arbetet med att dela in barnen i mindre grupper under fler delar av dagen för att skapa lugnare miljöer, öka delaktighet och ge varje barn mer utrymme att bli sedd och hörd.
2. Förbättra och systematisera dokumentationen av barnens lärande och lek, både genom bilder och reflektioner, samt säkerställ att dokumentationen används aktivt i det pedagogiska utvecklingsarbetet.
3. Utveckla och anpassa den fysiska lärmiljön, både inne och ute, så att den blir mer inbjudande, flexibel och stödjer olika typer av lek, rörelse och återhämtning.
4. Öka användningen av tydliggörande pedagogik såsom bildstöd, dagsscheman och strukturerade rutiner för att skapa förutsägbarhet och trygghet för alla barn, särskilt vid övergångar och nya aktiviteter.
5. Planera och genomför fler organiserade och varierade uteaktiviteter samt motoriska aktiviteter, både spontana och planerade, för att tillgodose barnens rörelsebehov och stimulera lärande i olika miljöer.

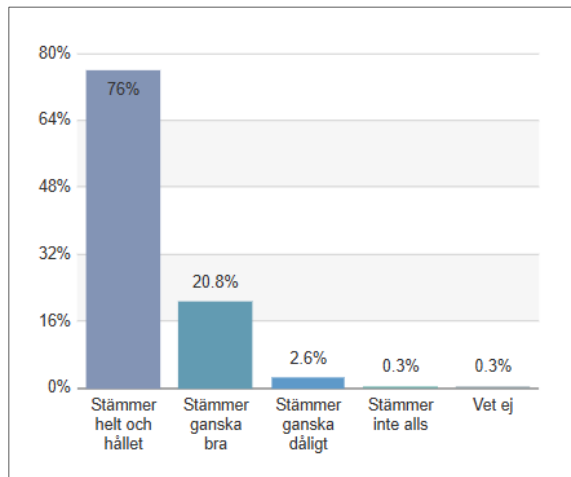
7.3.2 Vårdnadshavare

Frågeställning: Jag upplever att förskolan ger mitt barn både stimulans och utmaningar som är bra för dess utveckling.

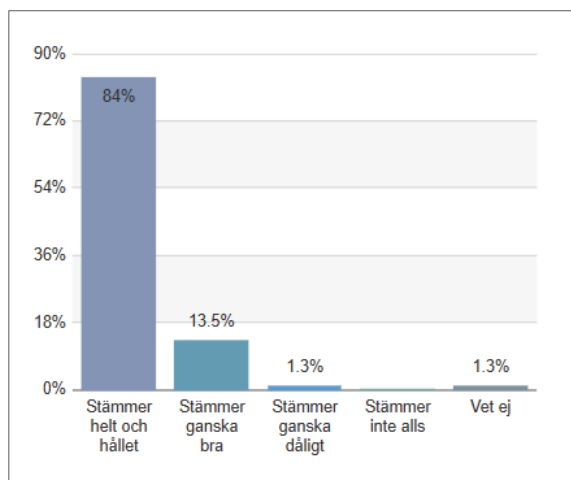
Resultatet visar att 95,9 % av vårdnadshavarna tycker att förskolan ger barnet stimulans och utmaningar som är bra för deras utveckling.

Frågeställning: Jag upplever att förskolan på ett positivt sätt bidrar till mitt barns utveckling, hälsa och välmående.

Resultatet visar att 96,8 % upplever att förskolan bidrar på ett positivt sätt till barnets utveckling, hälsa och välmående.

Frågeställning: Jag upplever att förskolan uppmuntrar mitt barn att leka.

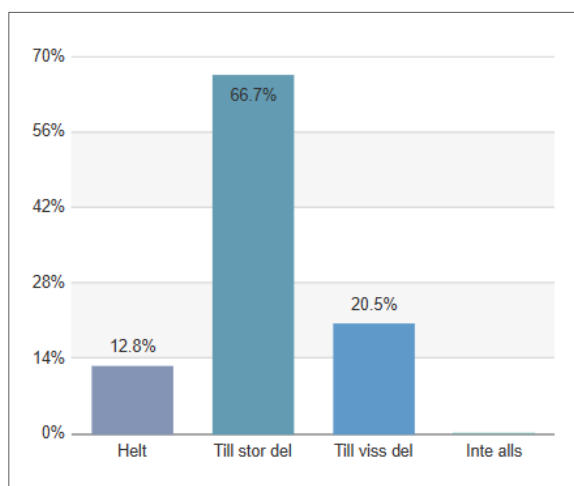

97,5% tycker att förskolan uppmuntrar barnet att leka. Någon vårdnadshavare upplever att det finns behov av att fler pedagoger deltar aktivt i barnens lek och vardag. Att bli sedd, hörd och inkluderad i leken är avgörande för barnens trygghet och utveckling.

7.4 Delmål 4: Varje barn som är i behov av stöd får det stöd den behöver.

Frågeställning till personalen: I vilken utsträckning har vi gett varje barn som är i behov av stöd det stöd den behöver?

7.4.1 Personal

7.4.1.1 Sammanfattande synliga effekter av det systematiska kvalitetsarbetet och förbättringsförslag

Sammanfattningsvis visar enkätsvaren att tydliga rutiner, bildstöd och smågruppsindelningar har lett till ett lugnare och tryggare klimat där barnen blir mer självständiga, delaktiga och socialt kompetenta. Barnen vet vad som förväntas av dem, hanterar övergångar bättre och visar ökat intresse för böcker och kommunikation, både med tal, tecken och bilder. Konflikter har minskat och barnen hjälper och stöttar varandra i större utsträckning, samtidigt som de vågar uttrycka och sätta ord på sina känslor. Anpassningar efter individuella behov har gynnat både enskilda barn och hela gruppen, och pedagogernas närvaro och samsyn bidrar till att barnen känner sig sedda och bekräftade. Utmaningar kvarstår kring ljudnivå, läsmiljöer och att upprätthålla struktur vid personalbrist, men den övergripande bilden är positiv med fokus på trygghet, utveckling och gemenskap.

1. Utveckla och systematisera användningen av bildstöd och tecken som stöd, inklusive att uppdatera materialet regelbundet och ge utbildning till personalen för att öka kompetensen.
2. Skapa och bibehålla tydliga och gemensamma rutiner samt struktur i verksamheten, särskilt vid övergångar och stressade situationer, för att öka tryggheten för både barn och personal.
3. Säkerställ tid för gemensam planering, reflektion och dokumentation i arbetslaget för att möjliggöra individanpassningar, uppföljning av barns behov och kontinuerlig utveckling av arbetssätt.
4. Fördela barnen i mindre och genomtänkta grupper för att underlätta individanpassad undervisning och ge möjlighet till mer enskilt stöd för de barn som behöver det.
5. Stärk samarbetet med vårdnadshavare och externa aktörer genom tydlig kommunikation och gemensamma insatser kring barnets utveckling och behov.

Specialpedagogens arbete tillsammans med övriga aktörer i förskolans pedagogiska praktik, har en betydelsefull del i det gemensamma uppdraget att stödja barn i deras lärande, utveckling och välbefinnande (Sandberg 2021). I Läroplanen för förskolan, Lpfö 18 (Skolverket 2018) framgår att förskolan särskilt ska uppmärksamma de barn i förskolan är i behov av särskilt stöd samt att alla barn har rätt till en likvärdig utbildning som är anpassad och utformad efter varje enskilt barns behov och förutsättningar. Barn som av psykiska, fysiska eller av andra skäl är i behov av särskilt stöd har rätt till det stöd som deras speciella behov kräver i förskolans verksamhet (SFS 2010:800). Specialpedagoggruppen består av fem-sex personer som ansvarar för Ludvikas samtliga avdelningar och förskolor. Rektor är deras närmaste chef. Specialpedagogerna deltar på förskolornas barnhälsoteam (BHT) som äger rum en till två gånger per avdelning och termin. BHT/handledning av arbetslag är ett tillfälle att samtala kring hur avdelningarna ska arbeta vidare för att ge alla barn det stöd som behövs för att nå så långt som möjligt i sin utveckling. För vissa arbetslag krävs en extra resurs/personal för att verksamheten ska fungera. Övergripande barnhälsoteam genomförs också en gång i månaden på tvärprofessionell nivå. Då deltar verksamhetschef förskola, verksamhetschef IFO, barnhälsovården, barn och ungdomspsykiatri, habilitering och logoped. En rektor, specialpedagog, förskollärare eller barnskötare deltar per gång från berörd förskola. Vårdnadshavarna måste ge sitt samtycke till samverkan annars gäller sekretess. Som grund för arbetet finns en framarbetad barnhälsoplan.

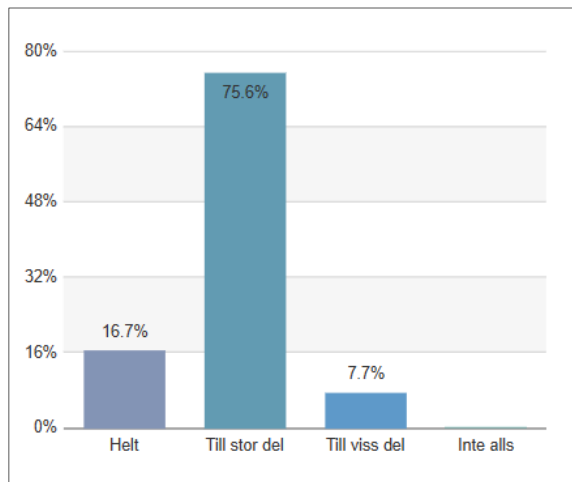
Barnhälsan ska arbeta främjande och förebyggande samt tidigt upptäcka och utreda stödbehov så att förskolan sätter in åtgärder, på rätt sätt och i rätt tid där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Exempel på detta kan vara att:

- Strukturera arbetet med att tidigt uppmärksamma och kartlägga alla barns behov, intressen och förmågor för att skapa bästa möjliga förutsättningar för alla barns utveckling och lärande.
- Planera för arbetet kring barn som tillfälligt eller varaktigt är i behov av särskilt stöd.
- Samverka för att utveckla en tillgänglig lärmiljö. Att arbeta för tillgänglig lärmiljö innebär att verksamheten utvecklar kunskap om förutsättningar för lärande och hur de hänger samman med verksamhetens pedagogiska, sociala och fysiska miljöer.

7.5 Delmål 5: Varje barn stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.

7.5.1 Personal

Frågeställning: I vilken utsträckning har vi stimulerat varje barn i sin språkutveckling och gett varje barn goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera?

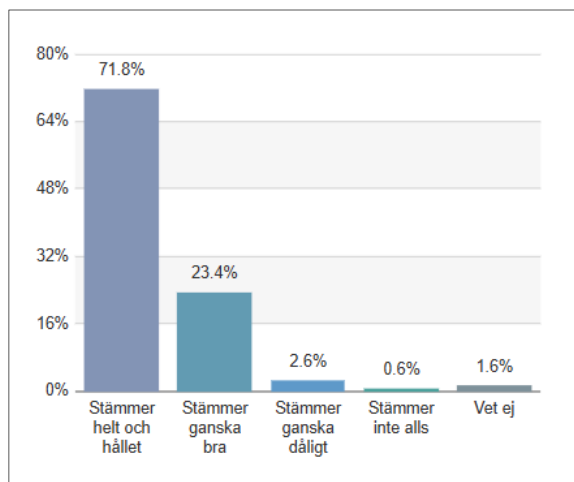
7.5.1.1 Sammanfattande synliga effekter av det systematiska kvalitetsarbetet och förbättringsförslag

Sammanfattningsvis visar enkätsvaren en genomgående positiv helhetsbild av insatsernas effekter på språkutveckling och läsfrämjande i verksamheten. Barnens intresse för böcker och läsning har ökat markant, de tar oftare egna initiativ till att läsa eller lyssna på böcker och deltar mer aktivt i samtal kring litteratur. Ordförrådet och språkförståelsen har stärkts, fler barn vågar uttrycka sig och kommunicera både med vuxna och med varandra, och även barn med annat modersmål har blivit tryggare i att använda svenska. Bildstöd, tecken och anpassade lärmiljöer lyfts fram som viktiga verktyg för att inkludera alla barn och skapa struktur, vilket har lett till ökad självständighet, bättre socialt samspel och en lugnare miljö. Några utmaningar nämns, såsom behov av mer varierade och tillgängliga läsmiljöer samt att vissa grupper behöver mer stöd, men överlag dominerar positiva effekter på barns språkutveckling, intresse för böcker och delaktighet i verksamheten.

1. Utöka och utveckla användningen av bildstöd och TAKK i hela verksamheten, inklusive lekmiljöer och undervisning, samt erbjuda fortbildning för pedagoger i dessa verktyg.
2. Skapa fler planerade och individanpassade högläsningstillfällen i smågrupper samt se över bokutbudet för att säkerställa att det finns böcker som passar olika åldrar, intressen och språknivåer.
3. Förbättra och organisera lärmiljöerna genom att göra böcker och språkutvecklande material mer tillgängliga, skapa inspirerande och lugna läshörnor samt använda tydliga bilder och etiketter på material.
4. Integrera språkutvecklande arbetssätt i alla delar av dagen, inklusive måltider och spontana aktiviteter, med fokus på samtal, benämning av begrepp och användning av varierat ordförråd.
5. Utveckla arbetet med sång, rim, ramsor och munmotoriska övningar samt använda digitala verktyg och dramatisering för att stimulera barnens språkliga engagemang och uttryck.

7.5.2 Vårdnadshavare

Frågeställning: Jag upplever att förskolan stimulerar mitt barns språkutveckling samt förmåga att kommunicera.

Resultatet visar att 95,2 % av vårdnadshavare upplever att förskolan stimulerar barnets språkutveckling samt förmåga att kommunicera.

7.5.3 Sammanfattande möjligheter till utveckling av verksamheterna

- Dela barngruppen i mindre grupper oftare och anpassa utifrån ålder, mognad och behov för att skapa lugnare miljöer och möjliggöra individanpassad stöttning.
- Utveckla och säkra tydliga, gemensamma rutiner och struktur i både barn- och personalgrupper, inklusive ökad användning av bildstöd, dagsscheman och visuella strategier för att skapa förutsägbarhet och trygghet.
- Prioritera pedagogernas närvaro i barnens lek och aktiviteter för att stötta socialt samspel, språkutveckling, konflikthantering och stärka relationer.
- Fortsätt och fördjupa värdegrundsarbetet genom återkommande samtal, material och gemensamma reflektioner i arbetslaget.
- Skapa bättre förutsättningar för systematisk planering, reflektion och dokumentation i arbetslaget för att möjliggöra kontinuerlig utvärdering och utveckling av verksamheten.
- Förbättra och systematisera dokumentationen av barnens lärande och lek med bilder och reflektioner, och använd dokumentationen aktivt i det pedagogiska arbetet.
- Utveckla och anpassa den fysiska lärmiljön, både inne och ute, för att stödja olika typer av lek, rörelse och återhämtning.
- Planera och genomför fler organiserade och varierade ute- och motoriska aktiviteter för att tillgodose barnens behov av rörelse och stimulans.
- Utöka och utveckla användningen av bildstöd och tecken, inklusive fortbildning för personal, och håll materialet uppdaterat.
- Stärk samarbetet med vårdnadshavare och externa aktörer genom tydlig kommunikation och samordnade insatser kring barnets utveckling.
- Skapa fler individanpassade högläsningstillfällen i smågrupper och se över bokutbudet för att passa olika åldrar, intressen och språknivåer.
- Gör böcker och språkutvecklande material mer tillgängliga och inspirerande, exempelvis med lugna läshörnor och tydliga bilder/etiketter.
- Integrera språkutvecklande arbetssätt i alla delar av dagen med fokus på samtal, begrepp och varierat ordförråd.
- Använd sång, rim, ramsor, munmotoriska övningar, digitala verktyg och dramatiseringar för att stimulera barnens språkliga engagemang och uttryck.

8.Kompetensutveckling övrigt

Förvaltningen arbetar medvetet för att höja kompetensen inom förskolan på olika sätt. En av förvaltningens verksamhetsutvecklare samordnar den kompetensutveckling som äger rum emot olika aktörer så som exempelvis Högskolor. Högskolan Dalarna har tidigare länge varit det lärosäte som till störst del försett oss med förskollärare. För ett par år sedan tappade de examinationsrätten på förskolläraryrket, vilket innebar att efter den kull som tog examen i januari 2024 examinerades inga fler. Högskolan arbetar för att få tillbaka möjligheten och under tiden har förvaltningen valt att öppna upp för fler samarbeten med andra lärosäten. Det finns möjligheter att gå en lärcentersförlagd utbildning genom Karlstad universitet i vår kommun. Kommunen har sedan tidigare ett samarbete med Karlstad universitet genom en arbetsintegrerad förskolläraryrkesutbildning där tre förskolor har varsin student. Det innebär att man läser på 75 % och jobbar 50 %. Utöver detta så fortsätter förvaltningen att stödja tillsvidareanställd personal som läser förskolläraryrkesutbildningen via VAL. Det innebär att om man sedan tidigare har ett antal högskolepoäng och en lång erfarenhet inom yrket kunna läsa en kortare version av utbildningen. Man validerar kurser mot tidigare utbildning och erfarenhet och får sin examen efter ca 1,5 år. Det här är en möjlighet vi skulle vilja erbjuda fler. Vi har många duktiga pedagoger hos oss, en del som tidigare påbörjat sin utbildning till förskollärare men av någon anledning inte slutfört den. Det kan i vissa fall handla om enstaka kurser för att få sin behörighet och legitimation. Sedan har vi också de som aldrig läst på högskola men som gärna skulle vilja om de fick ekonomiskt stöd från oss. Enligt tidigare avtal så stöder vi: *Av förvaltningen prioriterad och initierad högskoleutbildning*. Eftersom det står i ett av våra koncernmål att vi ska höja andelen utbildad personal i förskolan så ser vi det som viktigt att kunna ge ett gott stöd till de som vi vill satsa på, i vårt fall de som vill läsa till förskollärare.

Det är viktigt att vi fortsätter att visa upp oss som en attraktiv arbetsgivare på Universitet- och högskolemässor så att både studenter och lärosäten ser att vi finns och att vi kan erbjuda en VFU av hög kvalitet med utbildade handledare. Totalt har vi just nu 13 anställda som inom de närmaste tre åren kommer att ha genomfört någon form av utbildning till förskollärare.

Även i år har det genomförts en rekryteringsresa till Utrecht i Nederländerna. Resan genomfördes via Samarkand och i samarbete med Hitachi och Region Dalarna. Av de som besökte vår monter och lyssnade på vår presentation så har vi anställt 3 stycken utbildade pedagoger.

För att ge ett gott stöd till nyutexaminerade förskollärare och lärare i Ludvika kommun har vi arbetat organiserat kring introduktion och mentorskap sedan 2015. Under perioden erbjuds en personlig mentor, verksamhetsbesök, föreläsningar och informationsträffar. Introduktionsprogrammet har visat sig mycket uppskattat och det händer att andra kommuner hör av sig för att få ta del av vårt koncept.

Förutom de som studerar mot förskollärare har vi personal som helt saknar utbildning för arbete inom förskola, en del saknar också gymnasieutbildning. För att kunna stötta den kategorin så genomför vi även under 2024 den barnskötsrutbildning vi har tillsammans med VBU. Det är en validandutbildning som bygger på deras arbetserfarenhet och gör att de anställda efter avslutade studier kan titulera sig barnskötare. Denna satsning har lett till att vi har fått ca 40 stycken tillsvidareanställda utbildade barnskötare i vår organisation.

9.Utvärdering av prioriterade förbättringsåtgärder för läsåret 2024/2025

Förbättringsåtgärder	Aktivitet	
Förbättra det systematiska kvalitetsarbetet genom "Förskolans kunskapsresa" för ökad likvärdighet i Ludvika kommun.	Implementera "Förskolans kunskapsresa" : Fortsätta arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och skapa en gemensam vetenskaplig grund för alla förskolor.	Målet anses uppnått
Minskning av barngruppernas storlek : Högst tolv barn i barngruppen i åldern 1–3. Högst 15 barn i barngruppen i åldern 4–5.	Förverkliga riktlinjen om 15 barn per avdelning vilket är ett prioriterat mål för att förbättra lärmiljön.	Pågående arbete för läsåret 25/26
Öka andelen behöriga förskollärare : Det finns en generell brist på flerspråkiga, utbildade och behöriga förskollärare i kommunen. Vissa förskolor har särskilt låg förskolläraryrkbehörighet.	Arbeta för ökad behörighet genom att vara en attraktiv arbetsplats, stötta kompetenshöjande åtgärder, lyfta förmåner med att arbeta i Ludvika kommun. Vara synliga i olika sammanhang så som sociala medier, delta på träffar på exempelvis Högskolor Sprida goda exempel mellan förskolor.	Målet anses uppnått till viss del
Hantera varierande barnantal : Flera områden upplever ett instabilt och oförutsägbart barnantal, vilket gör utbildningen svårplanerad och påverkar ekonomin negativt.	Följa prognoser gällande antal födda, inflyttande/avflyttande. Arbeta för att få ännu fler barn till förskolorna genom uppsökande verksamhet.	Målet anses uppnått till viss del men pågår även läsåret 25/26
Anpassa organisationen : Det kan finnas behov av att anpassa organisationen efter minskande barnantal i vissa områden, exempelvis genom att stänga avdelningar eller omorganisera personal.	Se över framtida barnprognoser för att kunna anpassa efter behov.	Målet anses uppnått
Förbättra språkutveckling : Med en ökande andel barn med annat modersmål än svenska behövs fortsatta insatser för att stärka både svenska språket och modersmålsstöd.	Utvärdera regelbundet förskolornas arbete i språkutvecklande arbete samt utreda möjligheterna att bidra till att förbättra kunskaperna hos medarbetare gällande begrepp som finns inom förskolans verksamhet och i Läroplanen.	Pågående arbete

Förbättra lärmiljöer: Vissa förskolor har slitna lokaler som påverkar lärmiljön negativt. Det finns behov av att skapa mer stimulerande och intressanta miljöer för barnen.	Samarbete med LKFAB genom regelbundna avstämningar. Förskolornas egna möjligheter till att förbättra lärmiljöerna.	Uppnått till viss del
Stärka det kollegiala/kollektiva lärandet: Trots låg förskolläraryrkebehörighet på vissa enheter finns ett engagemang för kollegialt utbyte och lärande som bör vidareutvecklas.	Öka möjligheterna genom nytt avtal gällande PU-tid för personal. Följa rektorsområdena gällande dess organisation för kollektivt lärande.	Målet anses uppnått
Ekonomisk styrning: Flera förskolor har utmaningar med att få budgeten att gå ihop, delvis på grund av oförutsägbart barnantal och deltidsarbetande personal. Sjukfrånvaro påverkar även ekonomin.	Regelbundna budgetuppföljningar tillsammans med Controller samt arbete för ökad frisknärvaro.	Pågående arbete
Utveckla samarbetet med socialtjänsten kring förebyggande arbete.	Synliggöra vilket samarbete som sker idag och se över vad som kan göras ännu bättre. Uppdatera "Barnhälsoplan". Synliggöra arbetet IFO/Utbildning 1-16 år.	Pågående arbete
Utöka förskolans digitala verktyg så som datorer/I-pads alternativt telefoner.	Fortsätta arbetet tillsammans med IT grupp och IT center för att se vilka verktyg som blir bäst att utöka med.	Telefoner har bytts ut men önskvärt att utöka till fler.

10.Verksamhetsplan - Förbättringsåtgärder för läsåret 2025/2026

Dessa utvecklingsområden kräver fortsatt fokus och insatser för att förbättra kvaliteten och likvärdigheten i förskoleverksamheten i Ludvika kommun.

Mål	Syfte	Aktivitet
Fortsätta förankra förskolans systematiska kvalitetsarbete så att det är väl känt av all personal inom förskolan oavsett tidigare kompetenser. Verksamheternas mål: Under kommande läsår ska varje pedagog bli förtrogen med årshjul och tillhörande rutiner.	Den vetenskapliga grunden som arbetats fram vilar på forskning som kännetecknar framgångsfaktorer i förskolans utbildning	Kollegialt/kollektivt lärande i rektorsgrupp och ute på förskolorna.

Under kommande läsår ska varje pedagog bli förtrogen med förskolans vetenskapliga grund.		
Delmål Skolverket -Vi ger varje barn en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande. -Vi ger varje barn en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse, samt ger den ledning och stimulans de behöver för att nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling. - Vi stimulerar varje barn i sin språkutveckling och ger varje barn goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.	Syftet är en hög måluppfyllelse när det gäller de nationella delmålen från Skolverket. Dessa mål skapar förutsättningar för en grund av likvärdighet och hög kvalitet på varje förskoleenhet och konkretiserar Läroplanens övergripande vision och förväntningar.	Uppföljning kvalitetsdialoger verksamhetschef och rektorer
Följa enheternas effekter och resultat	Utvärderingar, enkäter, kvalitetsdialoger	
Fortsätta att se över möjligheterna att förbättra förutsättningarna i de socioekonomiskt svagare områdena	Strukturella förbättringar Förebyggande arbete tillsammans med socialtjänsten	
Öka andelen legitimerade förskollärare	Arbeta för ökad behörighet genom att vara en attraktiv arbetsplats, stötta kompetenshöjande åtgärder, lyfta förmåner med att arbeta i Ludvika kommun.	